

2.2.4 Podpora nadaných a mimořádně nadaných žáků v základním vzdělávání

V navštívených školách se ve školním roce 2012/2013 z celkového počtu žáků vzdělávalo 0,1 % mimořádně nadaných žáků, z tohoto jich byla formou IVP podpořena více než polovina. Počty mimořádně nadaných mohou být ve skutečnosti vyšší, jedná se pouze o žáky diagnostikované ve školských poradenských zařízeních. V charakteristice většiny ŠVP bylo zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných kvalitně zpracováno. Z hospitační činnosti vyplynulo, že v 91 % je hlavní péče orientována na individuální podporu v rámci výuky a byly využity speciální metody, postupy a prostředky vzdělávání (individualizace, projekty). Formy podpory v navštívených školách shrnuje následující tabulka.

Tabulka 25

Podpora mimořádně nadaných žáků

Formy podpory mimořádně nadaných žáků	Počet ³	Podíl (v %)
Podpora účasti na soutěžích a olympiádách	39	27,1
Úpravy organizace vzdělávání (např. IVP)	38	26,4
Speciální metody, postupy, formy a prostředky vzdělávání (např. individualizovaná, projektová výuka)	38	26,4
Rozšířená výuka některých předmětů nebo skupin předmětů	14	9,7
Pedagogicko-psychologické služby	13	9,0
Podpora účasti na zahraničních akcích a pobytech	8	5,6

Žákům mimořádně nadaným a talentovaným jsou nabízeny rozmanité aktivity podporující rozvoj jejich osobnosti nejen v průběhu výuky (např. rozšířená výuka cizích jazyků, výběr volitelných předmětů, zapojení do předmětových soutěží, projektové a prezentační činnosti), ale i mimo ni (např. zájmové kroužky, zapojení do mezinárodní spolupráce). Talentovaní žáci školy se zúčastňují soutěží a olympiád v mnoha oborech a reprezentují školu na veřejnosti.

2.2.5 Adaptace žáků na vzdělávání, prevence rizika školní neúspěšnosti, předčasné odchody ze vzdělávání

ČŠI se dlouhodobě zaměřuje na přechod žáků mezi stupni vzdělávání. Prioritou bylo zjišťování adaptace žáků 1. ročníku na systém školní práce. Z rozhovorů s vyučujícími 1. ročníku vyplynulo, že školy nabízejí dětem pestrou škálu akcí ještě před nástupem do základního vzdělávání. Pořádány jsou např. společné kulturní akce (MŠ a ZŠ), školy vytvářejí vlastní programy a projekty pro předškoláky, organizují pravidelné dny otevřených dveří, schůzky s rodiči, besedy, kroužky pro předškoláky, adaptační pobyty v posledním srpnovém týdnu před nástupem do školy. Ve velkých městech jsou rodiče seznamováni se vzdělávací nabídkou i prostřednictvím médií. Velmi těsná spolupráce je zaznamenána ve sloučených subjektech MŠ a ZŠ.

ČŠI se zaměřila na zjišťování školní zralosti při přijímání dětí k základnímu vzdělávání. Snahou většiny škol je vytvořit příjemnou atmosféru v průběhu „zápisu“, který probíhá různou formou. V průběhu zápisu je většinou formou hry zjišťována kvalita výslovnosti, rozpoznávání barev, rozlišování velikostí a jednoduchých tvarů, správný úchop tužky, pravolevá orientace; 63,8 % škol si tvoří vlastní testy. Ke sjednocení odlišných přístupů by mohla vést standardizace materiálů k hodnocení školní zralosti.

Dále z rozhovorů vyplynulo, že děti, které nedocházejí do MŠ, mají většinou handicap při nástupu do 1. ročníku, nejpatrnější je to zvláště u dětí, které pocházejí z málo podnětného rodinného prostředí a neprocházejí pravidelnou předškolní přípravou v MŠ. Chybějící

³ Jedná se o údaje ze 144 škol, které mají mimořádně nadané žáky a zároveň je podporují některým z uvedených způsobů.